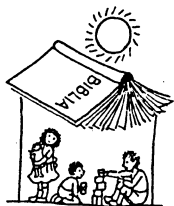

Ünnepi gyülekezeti alkalmak

december 18-22.	18:00	Bűnbánati istentiszteletek
december 24.	10:00	Istentisztelet
	15:00	Családi Karácsony
december 25. Karácsony 1. napja	10:00	Istentisztelet, Úrvacsora
december 26. Karácsony 2. napja	10:00	Istentisztelet, Úrvacsora
december 31.	10:00	Istentisztelet
	18:00	Évzáró istentisztelet
január 1.	10:00	Évnyitó istentisztelet

(Kérésre beteg vagy idős testvéreinknek az Úrvacsorát házhoz visszük!)

Iskolai hittanórák

Illyés Gimnázium	péntek	7:30
Herman O. Ált. Iskola	péntek	12:00 felsős 12:30 alsós
Kesjár Cs. Ált. Iskola	hétfő	13:45
Esze T. u-i Ált. Iskola	kedd	13:45
Rózsa u-i Ált. Iskola	szerda	13:45
Bleyer J. Ált. Iskola	csütörtök	13:45
Mindszenty J. Ált. Iskola	órarend szerint, délelőtt	

Állandó gyülekezeti alkalmak

hétfő	18:00	Istentisztelet
kedd (2 hetente)	10:00	Istentisztelet (Kamaraerdei Öregotthon)
	18:30	Bibliaiskola
szerda	9:00	Nyugdíjas délelőtt
csütörtök	18:00	Bibliaóra, imaközösség
péntek (2 hetente)	10:00	Istentisztelet (Rupphegyi Idősek Otthona)
	17:00	Gyermek konfirmációi előkészítő
	18:00	Ifjúsági bibliaóra (tizenévesek)
	19:00	Bibliakör
Vasárnap	10:00	Istentisztelet
	10:00	Gyermekóra

Gyülekezetünket a Pro Ecclesia Budaörs Alapítvány is támogatja.

Az Alapítvány kuratóriuma ezúton is köszöni a közvetlen támogatásokat és az 1%-ok felajánlásából befolyt adományokat. Kérjük támogassa Ön is gyülekezetünk épülését, szépülését!

Az alapítvány számlaszáma: 11742173-20011765; adószáma: 19182315-1-13.

Budaörsi Református Egyházközség
2040 Budaörs, Clementis L. u. 5.
Tel/fax: (23) 415 205
Internet: <http://www.refbudaors.hu>
e-mail: gyulekezet@refbudaors.hu

Szerkesztő:
Molnár Sándor
Felelős kiadók:
Péfiné Pitski Ilona
Tördelés:
Dankházi Zoltán

Karácsonyi Hírlevél

A Budaörsi Református Egyházközség hírlevele 2006. Karácsonyán

Darányi Lajos: PÁL APOSTOL KARÁCSONYA *

Textus: Igaz beszéd ez és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én.

1 Timóteus 1,15.

Isten a mi karácsonyunkat most úgy készíti, vagy már gazdagítja, hogy megismertet Pál apostol karácsonyával.

1. Pál apostol tudja, hogy az ő karácsonya, amely számára valóság, életet megváltoztató és kitöltő tartalom, másnak elmondva csak beszéd. Pál apostol azt is tudja, hogy Isten annyira megalázta magát, hogy kijelentését, akaratát, Krisztusban önmagát Igévé, beszéddé tette. A világ legnagyobb ügyét rá merte bízni ezen a földön a beszédre, a prédikációra. Mi is alázattal valljuk, hogy ez a karácsonyi prédikáció is csak beszéd. Ugyanazokból a szavakból van összetéve, amiket használunk a mindennapi életben panaszra, zúgolódásra, talán átkozódásra és káromkodásra is. Csak beszéd, ami elől ki lehet térni, amit el

lehet a fülek mellett engedni, amire azt lehet mondani, hogy nem érdekel, vagy nem hiszem.

A beszéd már Pál apostol idejében is elveszítette hitelét. Pál maga is hallgatta sok keleti város piacán, hogy szónokok, bölcselkedők hogyan ajánlgatták saját gondolataikat. Egy ideig hallgatták is az emberek ezeket, de aztán legyintettek kezükkel és tovább mentek. Újabb hallgatók érkeztek, akik megint másoknak adták át a helyüket. Olyan volt a beszéd Pál apostol idején, mint 1946 nyarán volt a papírpénz. Milliók voltak ráírva, de nem lehetett értük egy deci olajat sem vásárolni. Tegnap még volt értéke, ma már csak megmosolyogták az embert, ha fizetni akart vele. Ilyen inflációba került a beszéd Pál apostol idejében.

* A prédikáció elhangzott Sárospatakon, 1948 Karácsonyán

És akkor, amikor el akarja mondani a legnagyobb élményét, amikor be akar számolni arról, hogy ki neki Krisztus és miért jött Krisztus, akkor ő is kénytelen ezt a hitelét veszített, az annyi mindenre felhasznált beszédben elmondani. De kiemeli: ez is beszéd, de ez nem olyan beszéd, mint a többi. Ez is olyannak látszik, hallatszik, mint a többi, de ez mégsem olyan. Ez a beszéd igaz és ez teljesen elfogadásra méltó. Az igaz szó itt azt jelenti, hogy: bebizonyított, hitre méltó. Ez a kifejezés: teljesen elfogadásra méltó, azt jelenti, hogy örömmel, tisztelettel kell elfogadni ezt a beszédet. Ezt a beszédet, karácsony üzenetét.

2. „Igaz ez a beszéd és teljesen elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött...” Karácsony tehát azért van és Pál apostolnak is azért lehet karácsonya, mert Jézus Krisztus eljött erre a világra. A mi karácsonyunk is ennek megértésével és elfogadásával kezdődik.

De hogy megértsük, bontsuk fel ezt a mondatot, mint a most kapott levelet.

a) Ki jött? - Krisztus Jézus jött.

Ki Ő? Az Isten Fia. A Szentháromság Isten második személye. Maga Isten. A Krisztus név az ő mennyei küldetését jelenti. Felkent Ő. Isten kente fel, hogy legyen Főprófétánk, Főpapunk és Királyunk. A Jézus név emberi neve. Ennek is az a jelentése, hogy: Szabadító. De ez a név sok embernek volt a neve. Jézus Krisztus nélkül nincs karácsony. A karácsonyhoz nem hideg, nem hó, nem karácsonyfa, nem kalács, nem ünneplő ruha kell.

A karácsonyhoz Jézus Krisztus kell. Csak vele van karácsony. Nélküle nincs karácsony.

b) Honnan jött? A mennyből. Jött a menny kimondhatatlan szépségéből, dicsőségéből. Jött az Atyával és a Szentlélekkel való közösségéből. Jött onnan, ahol az angyalok neki is zengték az örök halleluját. Onnan jött, ahová öntudatlanul is vágyakozik minden ember. Mert az a békesség, az a szeretet, az a jóság, amit óhajt az ember, csak ott van.

c) Hová jött? Erre a világra. A földre. Az emberek közé. A betlehemi istállóba. Ide jött, ahol szenvedés lett számára az emberi hitetlenség és értetlenség. Ide jött, ahol Júdással mártott egy tálba, Kajafás vallatta, Pilátus tehetetlenül sajnálta, egy római katonára szembeköpte, aztán kereszten hal meg. Ezt jelenti Jézus életében ez a világ. Ide jött. Ilyen cserét még nem csinált senki. Ilyen mélyre még nem szállt le senki. A mennyből a földre: ez a világ legnagyobb szeretete.

d) Jött. Emberi testben jött. Született.

Ez elé azért is kell odatenni, hogy igaz és teljesen elfogadásra méltó beszéd, mert ez azért hihetetlen, mert ilyen nagy áldozatot az ember nem tud megérteni, ilyen nagy szeretetet az ember nem tud elhinni.

3. „Azért jött, hogy megtartsa a bűnösöket.”

Ilyen céllal se jött még senki erre a világra. Hisz a bűnösökről mi azt tudjuk, az ember úgy érzi, hogy őket fel kell jelenteni, el kell ítélni, ki kell végez-

1. Ne szállj per - be én - ve - lem,
Ó, én é - des Is - te - nem!
Mert meg nem i - ga - zul te - e - lőt - ted lel - kem,
El - kár - hoz - tat - hatsz en - gem.

egész kerületben kötelezővé tette a presbitériumok felállítását.

Ha összevetjük az 1590-re elkészült Károli Bibliában olvasható 51. zsoltár szövegét Kanizsai Pálfi János szövegével, ugyanazok a szavak tűnnek elénk a prédikátor költő verséből, melyeket a Károli fordítás is használt. Mégis érezhető a különbség, hiszen Dávid könyörgeése Bethsabéval való vétkezése megbocsátásáért szól, benne saját népének jobbrafordulásáért is esedezik Istenéhez. A magyar versből a Jeruzsálem kőfalainak felépítésére utaló vers és az égő áldozat idézése teljesen hiányzik, a költő mindvégig egyes szám első személyben szól Urához, saját vétkeinek megbocsátásáért könyörög, egyedül Istenében bízva, Tőle remélve kínzó lelkiismereti fájdalmainak való szabadulását. Az énekverset dicsőítő sorok zárják, azzal a gondolattal, hogy nyugal-

mat csak és kizárólag Istenben remélhet a földi ember, ha a világi életet el kell hagynia.

A dallam szokatlanul nagy hangterjedelme, a legmélyebb és legmag-

sabb hangok közötti távolság adja azt az ívet, mely az éneklőt magával ragadja, mély sóhajtást rajzolva meg a dallammal. A huszita vagy lengyel eredetű versforma magyaros lejtéséhez az egyes sorok ereszkedő dallamai is hozzájárulnak, melyek között a harmadik dallamsor jelent csak kivételt, ahol az ének íve a legmagasabbra emelkedik. A négyesoros szerkezet a magyar népdalok formájára emlékezteti az éneklőt. Az ének annyira népszerű volt, hogy számos katolikus énektár is felvette, és népzenei változatai is fellelhetők a később keletkezett népdalok között.

Az 1630-40-es évek körül keletkezett verset ezzel a dallammal először a Kolozsvári énekeskönyv közölte 1744-ben. Azóta a református hívek nem felejtették, helye a legértékesebbek között van régi magyar egyházi énekeink tárházában.

dr. Madarászné
Dr. Losonczy Katalin

Ne szállj perbe énvelem

A református énekes könyv 205. éneke

A 16. század első negyedében érlelődött meg az egyetemes keresztény egyház megjavításának, Isten igéjét közvetítő papjai és az őket hallgató és feltétlen tiszteletben tartó hívek egymáshoz való közeledésének igénye. A század végére a felhalmozódott feszültségek az egyház szétszakadásához, és a protestáns egyházak megalakulásához vezettek.

A hívek másfél évezredeken keresztül latin nyelven hallották a liturgiai szövegeket, és énekeiket is ezen a nyelven tanulták meg, áhítattal, de nem értve őket. A diákság, a templomok mellett létrehozott iskolákban magas szinten tanulta a deáki nyelvet, hiszen az írott betű értéséhez szükség volt latin nyelvtudásra. Ők énekelték a hívek számára megtanulhatatlan, hajlításokban gazdag liturgikus énekrészeket, a hívek az állandó részek zenei anyagát tudták megtanulni a szövegek értelme nélkül.

A reformáció, az egyház megjavítása éppen az anyanyelvű liturgia megteremtését tartotta az egyik legfontosabb feladatának, hogy közelebb kerülhessen a hívő Isten igéjéhez, a Biblia értéséhez. A gyülekezet pásztora, a tanult, sokszor a reformáció bölcsőjénél, Wittenbergben és Heidelbergben is megfordult prédikátor az ő nyelvén, magyar földön magyarul szólította meg híveit a 16. század harmincas éveitől kezdődően.

Ahhoz azonban, hogy a nép a liturgiába magyarul tudjon bekapcsolódni, ma-

gyar nyelvű énekekre, válaszos énekekre volt szükség.

Hogyan is keletkeztek ezek a dallamok?

Először a latin nyelvű rövid válaszok és énekek fordítása történt meg, melynek első írásbeli nyoma Gálszécsi Krakkóban a Vietorisz nyomdában készített töredékes énekeskönyve volt 1536-ból (újabb kutatások szerint 1538-ból). A következő évtizedekben számos anyanyelvű ének keletkezett, forrásuk a Biblia 150 zsoltára, melyeket a kor énekköltői magyar nyelvre ültettek át. Az irodalomtudomány a zsoltárparafrázis elnevezést adta ennek az új műfajnak, hiszen a költő magyarra fordította a bibliai verseket, de egyben át is költötte saját korának legfőbb üzeneteit is belefoglalva az általa választott dallamhoz illesztett költeménybe.

A Ne szállj perbe énvelem kezdetű énekünk az 51. zsoltár szabad átdolgozása, melyet eredetileg Pécselyi Király Imrének tulajdonítottak, mivel egy régi kézirat énekyűteményben az ő énekei között szerepelt. A legújabb időben azonban kiderült, hogy Kanizsai Pálfi János írta, aki viszontagságos élete folyamán 1629-től 1641-ben bekövetkezett haláláig a dunántúli egyházkerület szuperintendense (püspöke), 1634-től fogva pedig a Zala megyei Kiskomárom végvárának lelkésze volt. Ő volt hazánkban az első, aki presbitériumot szervezett 1615-ben Pápán, majd pedig püspökké választása után az

ni. Jézus Krisztus pedig azért jött, hogy megtartsa a bűnösöket.

Ennek a bűnösöket megtartó munkának két része van.

a) Jézus Krisztus kiengesztelte a haragvó Istent. Isten igazsága megkívánja, hogy a bűn elvegye büntetését. Krisztus ezt a büntetést vállalta, Isten előtt kifizette a mi tartozásunkat. Visszavásárolt minket a sátántól. Drága vérével a maga számára szerzett meg, hogy az ő életét nekünk adja.

b) A bűnösöket megtartó kegyelemnek az a másik része, hogy hirdetik az embereknek: megbocsáttattak a ti bűneitek. Krisztus megengesztelte az Atyát. Nem haragszik az Isten. Van jövendő. Van békesség. Van a földön és van az örökkévalóságban élet. Neked is lehet karácsonyod!

4. Testvéreim! Krisztus eljött, hogy a bűnösöket megtartsa. Itt van a lehetőség, hogy mindenkinek igazi karácsonya lehet, mint Pálnak lett. És mégis nagy emberi akadálya van annak, hogy mindenkinek karácsonya lehessen. Annak is nagy akadálya van, hogy neked karácsonyod lehessen. Ez az akadálya az, hogy az ember nem érzi magát bűnösnek. Krisztus pedig a bűnösöket jött megtartani. Melléd szegül, megnézi, hogy te milyenek tartod magadat, vár, hogy bűnösnek mondd magad, aztán kénytelen mindig tovább várni, mert sok mindennek mondd magad, csak bűnösnek nem. Mondod magad szerencsétlennek, szegénynek, csalódottnak. Az is vagy valóban. Akarna is rajtad segíteni Krisztus. Tudna is segíteni. De Ő előbb azt vár-

ja, hogy bűnösnek mondd magadat. Akkor tudna megtartani, megsegíteni, önmagával megajándékozni. Hosszú évek adventje után akkor lenne neked igazi karácsonyod.

Pálnak azért lehetett karácsonya, mert ő nemcsak azt mondja magára, hogy bűnös, hanem azt is, hogy a bűnösök között az első. Ez azt jelenti, hogy Pál magát a legbűnösebbnek tartja.

Azt ne gondold, hogy Pál valami céges bűnös volt. Tisztességesebb volt, mint közülünk bárki. De nem ismerte Krisztust. Nem is akarta ismerni. Nem érezte, hogy szüksége van rá. Azt gondolta, hogy ő maga ki tudja engesztelni Istent. Bizott az önigazságában. Elégségesnek tartotta a maga jócselekedeteit. Nem akart tudni a keresztéről. Nem kellett neki a megtörtént karácsony. Újat várt.

De egyszer hatalmába vette Krisztus. És akkor megérezte Pál, hogy csak Krisztusban van az életének értelme. Minden kár és szemét, amit addig értéknek tartott. És nem is akart más lenni, mint kegyelmet nyert, megtartott bűnös. Megváltott ember. Tele volt a szíve annak a dicsőségével, aki eljött őt is megtartani, és akiben van minden bűnösnek a bocsánata, a megtartása, az igazi karácsony.

Testvérem! Amikor megismertük Pál karácsonyát, akkor ragyogott fel előttünk Krisztus. Pál karácsonyának szerzője és minden karácsony ajándékozója. Itt van közöttünk. Rajtunk akar könyörölni. Tedd le minden önigazságodat. Ne mondd tovább az önvédelme-

det, hanem mondd ki a legnehezebb adja, a szívedbe szállítja a mennyet, a vallomást: bűnös vagyok. És akkor legboldogabb karácsonyt. megtartó kegyelmébe vesz: önmagát Ámen.

Gyülekezetünk működése

Az utóbbi időben több olyan beszélgetésnek is részese voltam, amelyből világossá vált számomra, hogy még olyan testvérek sem ismerik gyülekezetünk, egyházunk működését, akik rendszeresen részt vesznek alkalmainkon. Hogy gyülekezeti házunk felújítása, és az évtizedeken át megszokott szolgálati rend megváltozása, vagy az évek óta tartó infláció az oka, nem tudom, de gyülekezetünk pénzügyi egyensúlya felborulóban van. Éppen ezért tartom fontosnak, hogy világosan lássuk, milyen forrásokra, hogyan épül fel gazdálkodásunk.

A Magyarországi Református Egyház alulról felfelé építkező, demokratikus berendezkedésű szervezet. Pillérei a gyülekezetek, melyek önálló egységek. Egy-egy területen működő gyülekezetet az egyházmegye foglal egybe, az egyházmegyek pedig egyházkerületekbe tagolódnak. Az Egyház legfelső testülete a Zsinat. A gyülekezet vezetőségét, a presbitériumot 6 évenként jelöljük, és a választásra jogosult gyülekezeti tagok (a választói névjegyzékben szereplők) közgyűlésen titkos szavazással választják meg. (Erről azt hiszem, nem kell részletesen írnom, hiszen éppen tavaly választottunk új presbitériumot.) A gyülekezetek választják meg az egyházmegyei képviselőket, az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi képviselőket,...

A gyülekezet gazdaságilag független, önálló jogi személy, működésébe sem az egyház sem az állam nem avatkozik be (csak rendkívüli esetekben), de működésének teljes egészét ellenőrzi az egyházmegye, és gazdasági tevékenységéről az APEH felé is el kell számolnia. A gyülekezet működéséhez semmilyen egyházi vagy állami támogatást nem

Bevételek	
Egyházfenntartói járulékok	718 000 Ft
Gyülekezeti (templomi) perselypénzek	2 595 196 Ft
Nem templomi perselypénzek	251 535 Ft
Adomány Isten dicsőségére	67 500 Ft
Céladományok (építkezésre)	1 191 990 Ft
Térítések alkalmazottaktól	268 200 Ft
<i>Egyházkerület építési támogatása</i>	<i>1 000 000 Ft</i>
<i>Nemzeti és Kult. Örökség Minisztériuma</i>	<i>1 259 000 Ft</i>
<i>Budaörsi Önkormányzat orgona támogatás</i>	<i>2 900 000 Ft</i>
<i>Hitoktatói óradíj (állami támogatásból)</i>	<i>493 700 Ft</i>
2005. évi bevételek összesen	10 745 121 Ft

A dőlt betűvel szedett tételek külső források!

kap, azt az egyháztagok befizetéseiből (egyházfenntartói járulék, perselypénzek, céladományok) kell fedezni. Ez azt jelenti, hogy a gázszámlától a lelkész fizetésén át az utolsó képszőgig mindent a mi befizetéseinkből kell kifizetni. Mivel a gyülekezeti tagok befizetése már adózott pénzek, a kettős adóztatás elkerülése érdekében a lelkészi fizetések után nem kell személyi jövedelemadót fizetni, de nyugdíjjárulékot és egészségbiztosítást igen. Természetesen ezek is a gyülekezet kasszáját terhelik. Az olyan közhasznú tevékenységek, mint oktatás, egészségügy, ... támogatására állami hozzájárulást kap az egyház, amit a munkavégzés arányában lebontva kapnak meg a gyülekezetek, így mi is kapunk a hittanoktatás támogatására hitoktatói óradíjat. A forráshoz jutás egyetlen lehetősége a pályázat, ilyen pályázat keretében kaptuk tavaly új orgonánkat és idén 5millió Ft-ot épületünk felújítására. Egyetlen biztos támogatónk a Pro Ecclesia Budaörs Alapítvány, melyet gyülekezetünk tagjai hoztak létre, és jelenlegi kuratóriuma is testvéreinkből áll, de ők is csak a mi befizetéseinkkel, az adónkból oda irányított 1%-okkal és pályázatokból nyert pénzekkel gazdálkodnak, végzik munkájukat bárminemű ellenszolgáltatás nélkül.

A tisztánlátás érdekében a keretekben itt állnak a 2005. évi zárszámadásunk fő számai.

Dr. Dankházi Zoltán mb. gondnok

Kiadások	
Személyi kiadások	
Lelkészek helyi javadalmai	1 740 900 Ft
Javadalmak nyugdíjintézeti fenntartói járulékaik	586 560 Ft
Orgonista illetménye és terhei	77 297 Ft
Gyülekezeti élet kiadásai	
Szeretevendégségek, gyülekezeti napok	3 424 Ft
Gyülekezeti misszió	8 700 Ft
Ifjúsági munka	35 522 Ft
Legátumok	60 000 Ft
Gyülekezeten belüli szeretetszolgálat	87 864 Ft
Irodaszerek	72 990 Ft
Posta és telefon költség	484 104 Ft
Banki költségek	40 622 Ft
Kiküldetési és közlekedési költségek	132 325 Ft
Újságok és könyvtár beszerzése	111 437 Ft
Egyházi ingatlan fenntartása	
Gyülekezeti ház karbantartási és fenntartási	2 522 469 Ft
Gyülekezeti ház közüzemi költségei	836 687 Ft
Egyházi ingatlan biztosítási díja	74 232 Ft
Gyülekezeti ház felújítási költségei	2 492 234 Ft
Közalapi hozzájárulás	138 000 Ft
Adományok és segélyek	368 000 Ft
2005. évi kiadások összesen	9 873 367 Ft